

MUNI LAW

SLAVNOSTNÍ PROMOCE

VELKÁ AULA KARLA ENGLIŠE

Absolventi Masarykovy univerzity tradičně promují ve slavnostní celouniverzitní hale – ve **Velké aule Karla Engliše**, která byla vybudována jako Auditorium maximum, v prostorách Právnické fakulty v prvních letech existence naší univerzity a stala se symbolem jednoty, tradice a vznešenosti akademického prostředí.

Uměleckou a ideovou dominantou celého prostoru je plátno o rozměru 7,5 x 13 metrů s motivem Prométhea přinášejícího lidstvu oheň, které v roce 1938 vytvořil **Antonín Procházka**.

V nejvyšší partii obrazu je zobrazen bůh Hélios ohlašující lidstvu nový den v doprovodu bohyně času Hory.

Ve středním pásu jsou umístěny alegorické postavy všech věd, které jsou na univerzitě rozvíjeny.

Středu obrazu dominuje postava Prométhea s hořící pochodní.

V dolní části obrazu je zachyceno lidstvo při své každodenní činnosti, vzhlížející však k Prométheovi a dychtící po ohni poznání.

Prosklený strop Velké aule Karla Engliše je zdoben vitráží s citáty osobností českých dějin, již vytvořil **František Kysela**.

KAREL ENGLIŠ PRVNÍ REKTOR MU

Karel Engliš se narodil v srpnu 1880. Gymnázium absolvoval v Opavě a po maturitě nastoupil na pražskou právnickou fakultu, kde jej výrazně ovlivnil profesor Albín Bráf. V roce 1910 se na české technice v Brně habilitoval, v následujících letech byl jmenován mimořádným a řádným profesorem. V závěru první světové války se Karel Engliš propracoval mezi přední osobnosti české politiky. Politická angažovanost a vědecká orientace na národní hospodářství ho „posadily“ do křesla ministra financí šesti vlád či guvernéra Národní banky. Po zřízení Masarykovy univerzity se Karel Engliš stal jejím prvním rektorem a dvakrát zasedl do funkce děkana Právnické fakulty. Patřil k nejvýznamnějším představitelům brněnské novokantovské právní školy a je běžně považován

za přívržence právního normativismu, i když rámec normativního uvažování překročil. Po druhé světové válce přešel do Prahy na Univerzitu Karlovu, jejímž rektorem se také stal. Po únoru 1948 musel akademickou sféru opustit a dožil v ústraní.

PRÁVNICKÁ FAKULTA

Masarykova univerzita byla založena jako druhá česká univerzita v roce 1919.

Právnická fakulta byla první ze čtyř zakládajících fakult Masarykovy univerzity. Výuka byla zahájena v akademickém roce 1919/1920 a k profesorskému sboru patřila jména jako Bohumil Baxa, Jaroslav Kallab, Karel Engliš (první rektor univerzity) nebo František Weyr, který se stal prvním děkanem Právnické fakulty. V meziválečném období bylo pět profesorů Právnické fakulty rektory Masarykovy univerzity. Výuka na právnické fakultě byla přerušena v roce 1939 v důsledku německé okupace.

Část studentů a pedagogů fakulty se zapojilo do odboje, přičemž někteří z nich položili své životy. Budova fakulty během války sloužila pro účely Gestapa a nacházely se zde i cely a vyšetřovny.

Po II. světové válce byla výuka opět obnovena. Nástup komunismu v roce 1948 však znamenal vyhnání řady profesorů, což se následně odrazilo ve zrušení Právnické fakulty v roce 1950.

Výuka práva byla v Brně obnovena v období uvolnění v roce 1969.

INSIGNIE

Právnickou fakultu při slavnostních příležitostech typu imatrikulace nebo promoce symbolizují akademické insignie, a to žezlo Právnické fakulty z roku 1938, na jehož hlavici je alegorická postava Spravedlnosti s mečem, a řetěz děkana Právnické fakulty z roku 1936, přičemž na medaili je na líci poprsí Albína Bráfa a na rubu liktorské pruty se sekýrou a nápis „Lex dura sed lex“.

PLAKÁT KE STAŽENÍ

MUNI
PRÁVNICKÁ
FAKULTA

Veveří 70, 611 80 Brno
Tel.: +420 549 491 211
Fax: +420 541 210 604
E-mail: info@law.muni.cz
Web: www.law.muni.cz

V textu byla využita publikace: Pavel Bravený – Insignie a akademické obřady na Masarykově univerzitě.

ABSOLVENTSKÝ SLIB

Slib při bakalářské a magisterské promoci:

„Slavnostně slibuji, že budu vždy usilovat o to, abych svých, na univerzitě nabytých vědomostí užíval (užívala) ve prospěch naplňování idejí spravedlnosti a právního státu. Prohlašuji, že své vzdělání budu i nadále prohlubovat a zdokonalovat. Masarykovu univerzitu, na níž jsem svá studia s úspěchem ukončil (ukončila), uchovám provždy ve vděčné paměti.“

ČESKÉ ZNĚNÍ MAGISTERSKÉ SPONZE (PRONÁŠENÉ LATINSKY)

Proto já, řádně ustanovený (ustanovená) promotor (promotorka), prohlašuji vás z úřední moci **magistry práv** a zavazuji vás povinnostmi, jež s tímto titulem souvisejí. Na důkaz toho odevzdávám do vašich rukou magisterské diplomy opatřené univerzitní pečeti.

GAUDEAMUS IGITUR

Píseň Gaudeamus Igitur neboli De Brevitate Vitae je v kontinentální Evropě po staletí považována za spontánní hymnu univerzitních studentů. Počátky písně sahají k boloňskému biskupovi Stradovi do roku 1267, od té doby prošla melodie i text drobnými úpravami a obměnami, vždy však měla charakter oslavné hymny reflektující radosti studentského života.

NÁSTUP

Promoční obřad začíná nástupem absolventů a akademických funkcionářů za zvuků fanfár. Absolventi, kterým je udělován titul Mgr. nebo JUDr., promují v talárech. Při fanfárách hosté v aule povstanou. Nové obřadní fanfáry zkomponoval v roce 2009 skladatel Miloš Štědroň a pro Právnickou fakultu je zajišťuje soubor Mladé žestě. Nejdříve fakultní pedel za zvuků absolventské fanfáry přivádí absolventy, kteří v průvodu sestupují a zůstávají stát v čele Velké auly Karla Engliša. Poté za zvuků děkanské fanfáry přivádí fakultní pedel děkana a promotora. Při bakalářských promociích je třetím akademickým funkcionářem garant studijního programu nebo jeho zástupce. Při promociích magistrů nebo doktorů práv sestupuje nakonec do auly za zvuku rektorské fanfáry univerzitní pedel a přivádí Jeho Magnificenci rektora, případně jeho zástupce – prorektora. Po nástupu zazní státní hymna a hymna EU. Poté se všichni přítomní v aule (kromě absolventů) posadí.

PŘEDSTAVOVÁNÍ A ŽÁDOST O SVOLENÍ K PROMOCI

Referentka přivítá hosty, představí jmenovitě přítomné akademické funkcionáře a předá slovo děkanovi (při bakalářské promoci garantovi programu). Děkan (garant) pronese svůj osobní projev k absolventům. Poté představí absolventy rektorovi (děkanovi). Absolventi jednotlivě přicházejí do prostoru před pódiem a uklání se prorektorovi a hostům. Těm absolventům, kteří prospěli s vyznamenáním a budou tedy na promoci přebírat „červený diplom“, zazní při jejich představení gratulační fanfára. Děkan (garant) v závěru svého vystoupení požádá rektora (při bakalářské promoci děkana) o svolení k promoci představených absolventů.

AKADEMIČTÍ HODNOSTÁŘI

REKTOR

Při slavnostní promoci rektorovi náleží slavnostní titul „Magnificus“ (lat. „vznešený“), ostatní jej během promoce oslovují jako „Jeho Magnificenci“. Při promoci nových doktorů a magistrů jemu představuje děkan absolventy a žádá jej o svolení k promoci. Je vždy doprovázen univerzitním pedelem, jenž před ním nese univerzitní žezlo. Obléká červený talár s hermelínovým límcem, červený baret a zlatý rektorský řetěz. Jeho Magnificence rektor se neúčastní bakalářské promoce.

DĚKAN

Při slavnostní promoci děkanovi náleží slavnostní titul „Spectabilis“ (lat. „skvělý, slavný“), jímž jej ostatní během promoce oslovují. Při promoci doktorů a magistrů v sále uvádí a představuje absolventy Jeho Magnificenci rektorovi a žádá jej o svolení k promoci. Při bakalářské promoci je to on, kdo je o svolení k promoci žádán a jemuž jsou absolventi představováni. Je vždy doprovázen fakultním pedelem, jenž před ním nese fakultní žezlo. Obléká černý talár s hedvábnými manžetami a límcem v barvě fakulty, černý baret a zlatý fakultní řetěz. Právnické fakultě náleží fialová barva, která symbolizuje duchovní i pozemskou sílu a moudrost, ctnost, vznešenost a moc.

PRODĚKAN

Proděkan se účastní promoce bakalářů, kdy v sále uvádí a představuje absolventy Spectabili děkanovi a žádá jej o svolení

k promoci. V tom případě mu náleží slavnostní titul „Honorabilis“ (lat. „velevážený“), jímž jej ostatní během promoce oslovují. Obléká černý talár s černým baretem a zlatý fakultní řetěz. Pokud zastupuje děkana při promoci nových doktorů nebo magistrů, náležejí mu všechny děkanské odznaky a pocty.

PROMOTOR

Promotor je hlavní ceremoniální postavou promoce, náleží mu slavnostní titul „Honorabilis“ (lat. „velevážený“), jímž jej ostatní během promoce oslovují. Je nadán úřední mocí prohlásit nové doktory, magistry a bakaláře, do jeho rukou skládají absolventi slavnostní slib (sponzi). Promotora pro bakalářské promoce jmenuje děkan z řad proděkanů. Obléká černý talár s černým baretem a zlatý fakultní řetěz.

PEDEL

Pedel je strážcem insignií. První zmínky o úřadu pedela pocházejí z roku 1245, kdy jako hlavní ceremoniář doprovázel děkana pařížské univerzity. Pedel nese univerzitní žezlo před rektorem nebo fakultní žezlo před děkanem a třímá univerzitní žezlo při sponzi nových doktorů a magistrů, nebo fakultní žezlo při sponzi bakalářů. Univerzita má svého pedela, jenž obléká černý talár s červeným límcem a baretem. Každá fakulta má svého pedela, jenž obléká talár s baretem ve fakultní barvě.

PROJEV A SOUHLAS S PROMOCI

Jeho Magnificence rektor (při bakalářské promoci děkan) pronese svůj projev k absolventům a dá formální souhlas k promoci.

SPONZE, VYHLÁŠENÍ NOVÝCH BAKALÁŘŮ, MAGISTRŮ NEBO DOKTORŮ PRÁV A PŘEDÁNÍ DIPLOMŮ

Své role se dále ujme promotor, který v úvodu konstatuje, že byly naplněny všechny zákonné předpoklady pro přiznání příslušného titulu: bakalář, magistr, nebo doktor práv a přečte text absolventského slibu. Čtení slibu předchází fanfára, při které, až do přečtení slibu, všichni v aule opět stojí. Absolventi pak jednotlivě scházejí před pódiem k pedelovi a symbolickým přiložením ruky na žezlo skládají slib: „Zavazuji se a slibuji.“ Po složení slibu posledního ze skupiny absolventů dočte promotor latinskou sponsi. Poté přejde do prostoru před pódiem, kde si od něj budou absolventi přebírat diplom opatřený podpisem děkana, rektora a univerzitní pečeti. Promovaní jsou nyní oslovováni již příslušným titulem.

ZÁVĚR

Po předání diplomů bývá dobrým zvykem, že se ujme slova jeden z právě promovaných a přednese krátký děkovný projev. Následuje studentská hymna Gaudeamus igitur a za zvuků fanfár pak osobní gratulace absolventům od rektora (děkana) a děkana (garanta). Poté, co akademičtí funkcionáři opouští aulu odvádění svými pedely, následují je s menším odstupem v průvodu také absolventi, kteří jsou tak symbolicky vyprovázeni ze své Alma mater. V průběhu slavnostního obřadu se netleská, hosté mohou absolventy odměnit potleskem až při jejich odchodu z auly.

INSIGNIE

Insignie jsou již od středověku výsostným znakem univerzit a symbolem jejich akademických privilegií a svobod. K nejstarším univerzitním insigniím patří pečeti, žezlo a medaile zavěšená na řetězu. Tradičním způsobem, jímž univerzity získávaly svoji základní insignii, bylo její věnování zakladatelem univerzity či jinou významnou osobností; nejinak tomu bylo i v případě Masarykovy univerzity. Medaili rektorského řetězu univerzitě věnoval prezident T. G. Masaryk, byla vyražena ze zlata ve státní mincovně v Kremnici podle návrhu Otakara Španiela. Avers medaile tvoří Masarykův portrét, na reversu je vyryto věnování „Masarykově universitě v Brně prezident republiky“ s faksimilií Masarykova podpisu. Rektorské žezlo pochází z roku 1937 a bylo zhotoveno podle návrhu Václava Rady a Ladislava Bartoníčka. Hlavním motivem žezla je český dvouocasý lev se slovenským dvojramenným křížem na prsním štítu stojící na kuželu podpíraném moravskou a slezskou orlicí. V žezlu jsou zataveny historické listiny univerzity.

